

Dernek adına alınan aynı bağış ve yardımların dernek iktisadi işletmesine aktarılması durumunun KV, KDV ve VUK yönünden değerlendirilmesi.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-125[6-2013/17]-85
Tarih	17.02.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 84098128-125[6-2013/17]-85

17/02/2016

Konu : Dernek adına alınan aynı bağış ve yardımların dernek iktisadi işletmesine aktarılması durumunun KV, KDV ve VUK yönünden değerlendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; derneğin amaçları doğrultusunda üyelerinden ve gönüllü bağışçılardan aynı ve nakdi bağış aldığı, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla yurt açıp işletilmek istediği, yurttaki kalan öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması için derneğin adına alınan aynı ve nakdi bağış ve yardımların bir kısmının iktisadi işletmenize aktarılması durumunun kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve Vergi Usul Kanunu yönünden değerlendirilmesinin talep edildiği anlaşılmıştır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup, aynı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında da dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi işletme olduğu; altıncı fıkrasında ise dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği; mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Dernekler tüzel kişilikleri itibariyle kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte, derneğe bağlı iktisadi işletme oluşturacak nitelikte devamlı ticari, sınai ve zirai faaliyetlerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir.

3/4/2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "Dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler" başlıklı (2.4) bölümünde iktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edebilmek için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen veya alınan malların veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerektiği, aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyeceği ifade edilmiştir.

İktisadi işletmenin belirgin özellikleri; bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesidir. Diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir. Kanun, bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek ya da vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsama almıştır.

Diğer taraftan, 5253 sayılı Dernekler Kanununun 30/a maddesinde; "Dernekler tüzüklerinde gösterilen amaç ve bu amacı gerçekleştirmek üzere sürdürüleceği belirtilen çalışma konuları dışında faaliyette bulunamazlar." hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak derneğinizin tüzüğünün tetkikinde; "Amaç ve Hedefler Listesi" başlıklı 3'üncü maddesinin (e) bendinde; "İhtiyaç sahibi öğrencilere yurt içi ve yurt dışı her türlü eğitim ve öğrenim yardımı yapar. Ayrıca yurt, kütüphane, dersane, kurs, enstitü, ilmi araştırma ve geliştirme merkezleri, her kademedeki okullar açar ve bu tür müesseselere her türlü ayni ve nakdi yardımda bulunur." hükmünün yer aldığı anlaşılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, derneğimize yapılacak ayni ve nakdi bağış ve yardımlar nedeniyle kurumlar vergisi mükellefiyeti oluşmayacaktır.

Öte yandan, derneğimize yapılan aynı ve nakdi bağış ve yardımların bir kısmının iktisadi işletmenize aktarılması durumunda söz konusu bu tutarların, iktisadi işletmenizin kurum kazancına dahil edileceği tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1'inci maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti kapsamındaki teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu; bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılmasının ve bunları yapanların hukuki statü ve kişiliklerinin işlemlerin mahiyetini değiştirmeyeceği ve vergilemeye engel teşkil etmeyeceği,

20'nci maddesinde ise; teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; bedel deyiminin, alıcının ödediği veya borçlandığı para, mal ve diğer şekillerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

belirtilmiştir.

Buna göre, yurttan kalan öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması için derneğiniz adına alınan aynı ve nakdi bağış ile yardımların bir kısmının derneğiniz bünyesinde oluşan iktisadi işletmeye bağış yoluyla (kaynak) aktarılması, herhangi bir mal teslimi veya hizmet ifası karşılığını oluşturmadığından KDV'ye tabi tutulmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

